

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

VI. Quartum argumentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

Theodor. In-
terr. 16. in Jos.

antea fecerat Theodoretus. Explicatus sanequam difficiles habet iste locus : nam primum non satis extat an tota rei gesta historia in Libro Justorum scripta fuerit ; an ea tantum verba quæ proxime præcedunt : *Steteruntque Sol & Luna, donec ulcisceretur se gens de inimicis suis* ; an quædam per figuram & poetice dicta in Libro Justorum, cujusmodi multa in Libris sacris occurrunt, Josue ad rem veram accommodaverit ; an generatim in eodem Libro prænuntiata, huic miraculo aptaverit. Deinde magna est inter Scripturæ sanctæ Interpretes de Libro Justorum concertatio, Judæos præsertim, qui multum hic pro more suo nugantur. Censent quidam ex illis hunc esse librum Geneseos, alii Exodi, alii quinque libros Legis, quibus justorum virorum Abrahami, Isâaci, Jacobi, & aliorum gesta continentur : in iis enim Deum polliceri aiunt se in Israëlita gentis gratiam prodigia editurum, cum ait in

Exod. 34. 10.

Exodo : *Signa faciam, quæ nunquam visa sunt super terram, nec in ullis gentibus.* Masius Annales rerum ab Israëlitis gestarum intelligit. Masio assentiuntur Janius & Tremellius, nec ab eo multum recedit Bonferrius. Grotius carmen *Ἐπιτύχου* notari vult, statim post reportatam de Gabaonitis victoriam compositum, & inter Ebræos pervulgatum, cujus auctoritate rei incredibili quam narrabat, fidem fecerit Josue. Mihi probabile sit librum fuisse *παρωριστικόν*, ad pie sancteque vivendum homines informantem ; in quo fortasse scriptum erat, quod sæpe in Libris sacris scriptum legimus, debere se viros pios Deo in tutelam ac fidem totos committere ; hoc si faciant, futurum haud dubie, ut præsentem eos adversus hostes Deus auxilio prosequatur : & quemadmodum ut ab hostili impetu tuti essent, maris fluctus inhibuit, ita eum vel ipsos siderum cursus moraturum, quoad hostes suos ulciscantur. Quod cum re contigisset, dignum censuit Josue populo significare quam promissorum memor esset Deus, ut intelligerent eam reliquis ipsius pollicitationibus fidem deberent adhibere. Hoc

Joseph. Antiq.
libr. 5. cap. 1.

posito jam facile objectum argumentum discutiamus : potuit enim multo ante Gabaonitanam pugnam scriptus esse hic Liber, & vulgi manibus tritus, vel in sacris tabulariis reconditus, ut in Templo servatum deinde fuisse docet Josephus. Sin Grotii aut Masii sequere sententiam, facile quoque te expedies : nam carmen illud *Ἐπιτύχου*, aut Annales statim post Gabaonitanum prælium scripti fuerunt : at annis aliquot post rem gestam, & in summa senectute Librum suum exaravit Josue, ut ex postremo ejus capite cognoscitur. Itaque narrationi suæ fidem conciliat libri coævi & vulgo noti testimonio. Rabbinus vero, qui vel aliquos, vel omnes Pentateuchi libros hic notari putant, extra omnem teli jactum longe sunt.

Secundum ar-
gumentum.
Hobb. Leviath.
cap. 33.
Tract. Theolo-
gicop. cap. 8.

IV. Secundum argumentum constant Masius, Grotius, Hobbefius, & Disputator Theologo-Politicus, ex frequenti hac temporis notatione, *Usque in presentem diem*, quæ longi temporis intervallum significat. Verum cum hunc Librum scripserit Josue jam senex, ut jam monui, pridem ea facta erant, quæ *Usque in presentem diem* perseverasse ait : cum autem mutationem aliquam rebus iis inferre potuisset quantunque hæc temporis diuturnitas, (multis enim annis Israëlitis præfuit) res in eodem statu mansisse notandum duxit. Responsioni huic fidem conciliat Matthæus, qui cum Evangelium suum non multis post Christi necem annis scripserit, usus est his

Matth. 27. 8.
Matth. 28. 15.

verbis : *Propter hoc vocatus est ager ille Haceldama, hoc est, Ager sanguinis, usque in hodiernum diem.* Et alibi : *Et divulgatum est verbum istud apud Judæos usque in hodiernum diem.* Pari exceptione solvitur simile argumentum, quod cudit Theologo-Politicus Arguator ex hoc loco decimi capitis : *Stetit itaque Sol in medio cali, & non festinavit occumbere spatio unius diei. Non fuit antea, nec postea tam longa dies.* Nec enim pridie aut nudius tertius evenerat hoc prodigium, sed ante multos annos quam hæc scripta sunt.

Tertium ar-
gumentum.
Jof. 19. 27.
3. Reg. 19. 15.

V. Tertio argumento causam præbet decimum nonum caput libri Josuæ, ubi mentio fit terræ Cabul, cui id nominis tributum putant Masius & Grotius ab Hiram Tyri rege, ut est nono capite libri tertii Regum. Quasi eadem sit utraque terra Cabul, quæ penitus diversæ sunt : altera enim, regiuncula est viginti constans oppidis, altera, vicus in confiniis Ptolemaidis : utraque in tribu Aser. Distinxit eas Josephus : alteram enim appellat *γῆν χαβαλὸν*, libro octavo ἀρχαιοδοσίας, alteram *χαβαλὸν κάμω*, in libro De vita sua.

Quartum ar-
gumentum.
Jof. 19. 47.
Jud. 18. 29.

VI. Indidem ex decimo nono capite libri Josuæ quartum oritur argumentum, quod & à Masio usurpatur. Nam quæ illic narratur Danitarum expeditio adversus Lazem, ea post mortem Josuæ contigit Judicum temporibus, quemadmodum ex decimo octavo capite libri Judicum scitur. Igitur unum hoc est ex additamentis, quæ huc illuc in Libros sacros infarsit Esdras, ad pleniorum rerum intelligentiam. Nam cum assignatam Danitis portionem descripsisset Josue, aliamque deinceps armis ipsi quæsisent, merito id Esdras supplendum duxit. Clausulam ergo hæc si detrahas, nihilominus constabit sententia, neque luxatum orationis contextum aut pendulum

deprehendes. Quod miror Masium virum doctum non vidisse, aut visum non probasse, cum in libris Mosis idem factum confessus sit. Simili modo intrusos in caput vicissimum primum versus duos reperies, quos vetusta Ebraeorum exemplaria non agnoscunt; teste R. Davide Kimchi. Infarta quoque videtur clausula, quæ decimo quinto capite libri Josuæ, commate decimo quarto, & sequentibus quinque continetur, nam quicquid illic de Calebo, & extinctis ab eo tribus Enaci filiis, & de Dabira ab Othoniele expugnata, & nuptum ei data Axa Calebi filia, & addita doti Dabira urbe, cum fundis irriguis, videntur post mortem Josuæ contigisse, ut colligitur ex primo libri Judicum capite. Agnovit id Theodoretus, & ut libros Josuæ & Judicum conciliaret, prophetice illic prænuntiatam rem dixit, hic vero eventu comprobata. Maſ. Pref. in Joſ. Joſ. 21. 35. 36.

Quin & Adonisedecum regem Hierosolymæ, cujus infelix prælium, fuga, & supplicium capite decimo libri Josuæ describuntur, eundem esse censuit ac Adonibezecum, Bezecæ regem, cujus item primo libri Judicum capite adversa pugna, fuga, & interitus narrantur: atque illic rem itidem prædictam, hic fuisse completam. Quod non ita est: nam illi Adonisedeco, huic Adonibezeco nomen fuit: ille Hierosolymæ rex fuit, hic Bezecæ, cujus situm describunt Eusebius & Hieronymus in Libro De locis Ebraicis: ille Gabaone victus est, hic Bezecæ: ille ferro confossus, de stipite suspensus, Macedæ sepultus est; hic truncatis manibus & pedibus, Hierosolymam adductus, ibi demum occubuit. Tam parum autem sibi constat hoc loco Theodoretus, ut quamvis in Josuæ libro res fuisse prædictas notaverit, quæ in priore libri Judicum capite gestæ narrantur, tamen prius illud caput *ἀναγκαζαίωσιν* esse pronuntiet rerum sub Josua actarum. Sed revertamur ad Calebum, Othonielem, & Axam, de quibus quicquid narratur hoc loco Libri Judicum, putat Grotius esse *ἐπιπέδον* ad ea quæ vivo Josua gesta fuerant: sed prorsus repugnat orationis series hoc capite. Nam primum ait: *Post mortem Josue consuluerunt filii Israël Dominum, dicentes: Quis ascendet ante nos contra Chananeum, & erit dux belli? dixitque Dominus, Judas ascendet. Et mox: Ascenditque Judas, & tradidit Dominus Chananeum ac Perezam in manus eorum. Tum deinde: Et postea descendentes pugnaverunt contra Chananeum qui habitabat in montanis, & ad meridiem, & in campesribus. Pergensque Judas contra Chananeum qui habitabat in Hebron, percussit Sefai, & Abiman, & Tholmai: atque inde profectus abiit ad habitatores Dabir. Et continuo: Dixitque Caleb: Qui percusserit Carjath-Sepher, & vastaverit eam, dabo ei Axam filiam meam uxorem. Vides hæc ita connexa & colligata, tum verbis, tum rebus ipsis, ut ab ipso initio continuata serie manifesto profecta sint. Atqui initium illud est: *Post mortem Josue*: unde efficitur post Josuæ mortem evenisse, quæ his subnexa sunt. At hæc eadem, quæ de Calebo, Othoniele, & Axa in decimo quinto capite libri Josuæ referuntur, plane illuc videntur intrusa: nam cum tribus Judæ sortem describat *ἡεροζαλιμαίος*, postquam ad Calebi portionem ventum est, adjiciendum putavit Esdras ad pleniorum rei expositionem, quæ in libro Judicum de trium Enaci filiorum interitu, de Othoniele & Axa habebantur. Atque ea sunt hujusmodi, ut inde seclusa, integrum & coherentem orationis contextum relinquant. Porro quæ illic describitur fors Judæ, ut & aliæ fortes, non statim ut singulis tribubus assignatæ sunt à Josua, in earum ditionem continuo cesserunt: nondum enim edomita fuerat penitus & subacta Chanaanitis regio; sed potius ex hac divisione intelligebat unaquæque tribus, quæ sibi deinceps regio armis adorienda esset & expugnanda. Quod tamen pro virili non egerunt, dum paratam illis victoriam præstabat Deus. Quomobrem remollescentibus quiete & luxu animis, nec deinde hostes excindere potuerunt, cum maxime vellent, id permittente Deo, *ut in eis erudiret Israël.* Ab ea opinione non recedunt Ebraei Doctores. Videtur autem libri Judicum Scriptor horum bellorum privatim à singulis gestorum summarium in prius caput coniecisse, quamquam & in sequentibus plurima habentur generis ejusdem. Liquet etiam ex iis quæ ad calcem capitis decimi sexti in Septuaginta Senum interpretatione leguntur, nec in Ebraico exemplari uspiam extant, adventitia quedam & extranea in Libro hoc reperiri. Theod. Interit. 1. in Jud. Judic. 1. 1. 2. Jud. 1. 4. Jud. 1. 9. 10. Jud. 1. 12. Jos. 3. 11.*

VII. Quod famæ suæ celebritatem jactat Josue sexto capite, & accuratam Mo-faicis legibus obtemperacionem aliis locis prædicat, indignum ipsius modestia censet Philosophus Theologo-Politicus; proindeque alteri adscribendum hunc Librum arbitratur. Idem jam supra objectum adversus libros Mosis argumentum refellimus; ex quo pari jure concludi potest Pauli Epistolæ aliquot, Pauli non esse, quod in iis pietatem suam & benefacta, ac eximias dotes Paulus commemoret; & Cæsaris Commentarios, Cæsaris non esse, quod in iis Cæsaris virtutes & præclara facinora celebrentur. Quintum argumentum. Jos. 6. 27. Jos. 8. 31. & 11. 15.

VIII. Quod postremo capite obitus Josuæ, & res post ejus obitum gestæ nar-